

Nieuwsflash – Oktober 2023

Verheffing van invasieve infecties groep A streptokokken (iGAS) – update

Zoals [eerder beschreven](#), werden bijzonder hoge aantallen van iGAS infecties gemeld eind 2022/begin 2023. Volgens alle gegevensbronnen ([peillaboratoria](#), [Nationaal Referentiecentrum \(NRC\)](#) en [verplichte meldingen](#)) lag de absolute piek in december 2022/januari 2023, met een tweede piek in april 2023. Het voorjaar is de typische piekperiode voor iGAS, maar het aantal infecties in april 2023 (129 volgens NRC gegevens) lag ongeveer 3x hoger dan in niet-COVID jaren. In de periode mei-augustus trad een belangrijke daling op in het aantal gerapporteerde infecties (43 gevallen in augustus volgens NRC gegevens), al blijft het absolute niveau van infecties nog vrij hoog in vergelijking met voorgaande jaren. In Vlaanderen waren er in augustus 6 meldingen aan Departement Zorg vs. gemiddeld 1 melding in de pre-COVID jaren 2017-19. Infecties komen voor in alle leeftijdsgroepen, maar vooral bij kinderen jonger dan 5 jaar (12% van alle meldingen aan Departement Zorg) en personen boven de 65 jaar (23%). Van alle gevallen in 2023 wordt 42% veroorzaakt door genotype *emm1*, waar dat aandeel in vorige jaren rond de 20-25% schommelde. Een steekproef van de *emm1*-gevallen die verder getypeerd werden, toonde aan dat 78% veroorzaakt wordt door het M1_{UK} subtype.

Toename pertussis – Update

Sinds juli 2023 wordt er, zoals vermeld in de flash van september, een toename van het [aantal kinkhoestgevallen](#) gezien. In Vlaanderen is dit vooral in West- en Oost-Vlaanderen en vooral bij kinderen. Recent werd daarom een risicoanalyse door de [RAG](#) uitgevoerd. Met een hoge vaccinatiegraad bij kinderen (94% voor de 4^e dosis DTPa) valt het te verwachten dat er meer gevaccineerde dan niet-gevaccineerde kinkhoestgevallen zijn. De immuniteit neemt bovendien af met tijd na vaccinatie (van 85% naar 62% effectiviteit 4-7 jaar na vaccinatie). Het is daarom belangrijk ook bij volledig gevaccineerde patiënten met suggestieve symptomen kinkhoest mee te nemen als mogelijke diagnose (zie [PCR](#) voor terugbetalingsindicaties). Om epidemiologische opvolging mogelijk te maken (via kweek) thv het NRC, [gebruik bij voorkeur geen UTM](#). Antibiotica-profylaxe kan binnen de 3 w na start van de klachten aanbevolen worden om kwetsbare contacten te beschermen in het gezin of in collectiviteiten (kinderdagverblijf).

Shigellose – Uitbraak na restaurantbezoek

Op 5 september werd Departement Zorg op de hoogte gebracht van een cluster van gevallen met gastro-intestinale symptomen na een restaurantbezoek in West-Vlaanderen. Verder onderzoek wees uit dat leden van 6 groepen ziek werden na een bezoek aan het restaurant in 2 opeenvolgende weekends. In totaal kreeg Departement Zorg melding van 58 mensen met klachten passend bij een shigellose (12 hospitalisaties). In de beschikbare stoelgangstalen werd *Shigella sonnei* gedetecteerd. De bron van deze uitbraak werd niet gevonden. In stalen van voedsel, water en omgeving werd geen *Shigella* gevonden. Maatregelen werden genomen zoals screening van alle personeelsleden, de tijdelijke sluiting van het restaurant vanaf 13 september en reiniging/desinfectie van de ruimten. Het personeel moet negatieve stoelgangstalen hebben voor hervatten van het werk. Karakterisering van de *Shigella*-stammen is lopende in het [Nationaal Referentiecentrum](#). [Shigellose](#) is [meldingsplichtig](#) in Vlaanderen.

Oversterfte tijdens de tweede hittegolf in de zomer van 2023

De waarschuwingfase van het [Vlaams Warmteactieplan](#) werd voor de tweede keer deze zomer geactiveerd, van 5 tot en met 11 september. Ondanks 6 opeenvolgende dagen met temperaturen boven 30 °C (max 31,9 °C), stelden we slechts een zeer beperkte oversterfte vast op enkele dagen. Over de hele periode was de oversterfte zeer laag, met 66 extra sterfgevallen (+3,4%) van de 2025 waargenomen sterfgevallen in België. Ga voor meer informatie over oversterfte naar de [Be-MOMO-website](#). Gezondheidsprofessionals kunnen [hier](#) informatie over preventieve maatregelen bij extreme hitte vinden.

Varkensinfluenzavirus A(H1N1)v – Infectie bij volwassene in Nederland

In de Nederlandse provincie Noord-Brabant werd een [volwassene besmet met het varkensinfluenzavirus A\(H1N1\)v](#). De bron is tot op heden niet gekend (geen contact met varkens). De patiënt had milde klachten en werd gedetecteerd via deelname aan de [infectieradar](#) in het kader van de routine surveillance van respiratoire infecties. Nauwe contacten ontwikkelden geen klachten. Het gaat om de eerste bevestigde humane besmetting van varkensinfluenza dit jaar in Nederland, de vorige besmetting dateert van 2020. In Nederland zijn geregeld uitbraken van varkensinfluenza onder varkens met sporadische besmettingen van varken naar mens. Aangezien deze virussen nog steeds worden aangetroffen in varkenspopulaties over de hele wereld, kunnen volgens de WGO meer gevallen bij mensen worden verwacht na (in)direct contact met besmette varkens. Langdurige transmissie van mens op mens wordt momenteel echter niet vastgesteld. Humane infecties met dierlijke influenza zijn [meldingsplichtig](#).

Legionellose – Uitbraak in Polen

De voorbije weken deed zich een [uitbraak van legionellose](#) voor in Polen, in de provincie Podkarpacie (vooral Rzeszów) met tot op 15 september 164 bevestigde gevallen (waaronder 25 overlijdens bij mensen met verminderde weerstand). Het eerste geval werd vastgesteld op 30 juli en de piek deed zich voor half augustus. Fontein en andere water installaties werden afgesloten en desinfectie van het waternetwerk uitgevoerd. De bron van de infecties werd tot op heden niet gevonden. [Legionella pneumonie](#) is [meldingsplichtig](#).

Departement Zorg – Actualisatie richtlijnen meldingsplichtige infectieziekten

De volgende richtlijnen werden geactualiseerd: [mazelen](#) met een advies voor wering van niet gevaccineerde kinderen in een kinderdagverblijf of school, [kinkhoest](#) met toevoeging van indicaties voor profylaxe in een kinderdagverblijf, [invasieve meningokokken infecties](#) en [legionellose](#) met een harmonisatie van de gevalsdefinitie met ECDC. Voor [varicella](#) werd het weren van niet zieke kinderen met letsels opgeheven na uitvoeren van een review van de literatuur. De details over de aanpassingen kan u steeds terugvinden onder versiebeheer op het titelblad.

Contactpersonen: infectieziekten@vlaanderen.be en Newsflash team (flash@sciensano.be)